

Pedagogisch beleidsplan

kinderdagverblijf

Westerdok

Onderdeel van IJsterk Kinderdagverblijven **IJsterk**

Augustus 2026

Inhoudsopgave

Inleiding	Pagina 3
<i>Kinderopvang met karakter</i>	
1. Visie op opvoeden	Pagina 5
2. Emotionele veiligheid	Pagina 7
3. Ontwikkelen persoonlijke competenties	Pagina 10
4. Ontwikkelen sociale competenties	Pagina 16
5. Normen en waarden overbrengen	Pagina 18
6. Samenwerken met anderen	Pagina 20
7. De groepen	Pagina 24
Tot slot	Pagina 26
Bijlage: Drie-uursregeling	Pagina 27

Inleiding

Kinderopvang met karakter

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderdagverblijf Westerdok. Dit beleidsplan baseert zich op het pedagogisch visie beleid van IJsterk kinderdagverblijven (juli 2025). Het laat zien hoe er binnen de dagelijkse praktijk van Kinderdagverblijf Westerdok vorm en uitvoering wordt gegeven aan ons pedagogisch handelen.

Kinderdagverblijf Westerdok bestaat sinds augustus 2009. Het is een modern pand op het Westerdokseiland en kijkt uit op de gracht met woonboten. Het kinderdagverblijf heeft een stoere, frisse en lichte uitstraling. Het stylingsthema is Holland met rood, wit en blauwe accenten. Door de vele raampartijen is het een transparant en licht pand.

De zes gezamenlijke basis criteria die onze kinderdagverblijven van IJsterk met elkaar verbinden en staan voor kinderopvang met karakter hebben wij, op kinderdagverblijf Westerdok, op de volgende manier invulling gegeven:

Krachtig pedagogisch concept

- Kinderdagverblijf Westerdok is Montessori geïnspireerd.
- Op alle groepen volgen de kinderen vanaf 2 jaar het Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) programma Startblokken. (voorschool). Samen met het locatieprofiel VVE vormt dit het gehele pedagogisch beleid.

Creativiteit met boordevol activiteiten; kunst en muziek

- Het Montessori en VVE werken bevat vele activiteiten die geleid worden door de pedagogisch medewerkers.
- Kunstenares Lynn leidt het kunstuur voor peuters.
- MEMO (memorabele momenten), de muzikanten van het Conservatorium, bezoeken regelmatig ons kinderdagverblijf voor een interactieve kennismaking met verschillende instrumenten.
- Monkey Moves komt sportieve activiteiten met de kinderen doen.

Aandacht voor gezonde leefstijl

- Kinderdagverblijf Westerdok werkt samen met kindercateraar Moekes Maaltijd. Zij verzorgt om de week, elke dag, een heerlijke en gezonde warme maaltijd. Kinderen leren veel verschillende smaken en structuren kennen. Het eten van Moeke is zeer gevarieerd!
- In de week dat Moekes Maaltijd er niet is eten de kinderen brood en een verse salade (o.a. met rauwkost en peulvruchten).
- Verder staat er elke dag vers fruit op het menu, volkoren crackers of maiswafels. De kinderen drinken halfvolle melk, water of thee en geen suikerhoudende dranken.

Vaste pedagogische professionals op de groep, ervaren teams

- Kinderdagverblijf Westerdok heeft een stabiel en vast team, met verschillende talenten en achtergronden. Er is pedagogische kennis op MBO en HBO niveau in huis, creatieve breinen, medewerkers met groene vingers, een foto- en filmtalent, een schmink-artiest etc.

- Wij zijn trots op het lage ziekteverzuim en de flexibiliteit van de medewerkers. Voor de kinderen en ouders betekent dit vaste gezichten op de groep en continuïteit.
- De pedagogisch professionals zijn er voor 100% voor de kinderen en hebben geen andere taken zoals bijvoorbeeld roosterplanning.

Eigen betrokken manager op het kinderdagverblijf

- Manager Astrid Schwerzel is zeer betrokken, kent alle kinderen bij naam en heeft goed contact met de ouders. Zij is een vast aanspreekpunt voor ouders en medewerkers.

-Groepsondersteuner

Op de locatie is wekelijks onze groepsondersteuner aanwezig. Ze ondersteunt de het team met huishoudelijke taken en is zeer betrokken op de locatie.

Karakteristieke panden met mooie buitenruimtes

- Wij streven er naar elke dag naar buiten te gaan.
- De buitenruimte is in een U-vorm, aangrenzend aan het kinderdagverblijf en is ingericht met groen, en speeltoestellen gemaakt van natuurlijke materialen.

Met dit pedagogisch beleid geven wij ouders inzicht in onze pedagogische visie en hoe we daaraan vormgeven in de praktijk. Verder is het pedagogisch beleid een richtlijn voor de pedagogische professionals.

Onze visie wordt aan de hand van de vier pedagogische basisdoelen (uit de wet kinderopvang) vertaald naar de dagelijkse gang van zaken. Te weten:

- Fysieke en emotionele veiligheid.
- Ontwikkelen persoonlijke competenties
- Ontwikkelen sociale competenties
- Waarden en normen overbrengen

Uiteraard is een goed contact met ouders belangrijk. In hoofdstuk 7 staat de samenwerking met ouders omschreven. Ook staat er de samenwerking met andere instanties (consultatiebureau, scholen) vermeld.

In het laatste hoofdstuk leest u over de groepsomvang, de groepsopbouw in leeftijd en stamgroepen. Ook wordt het vier-ogen-en-oren-principe uitgelegd.

Dit pedagogisch beleid is geschreven en besproken met teamleden en is ter advies aangeboden aan de oudercommissie.

Hoofdstuk 1.

Visie op opvoeden

Bij kinderdagverblijf Westerdok staan het kind en de ouder centraal. Wij zien de maatschappelijke meerwaarde van een kinderdagverblijf als tweede opvoedmilieu naast het gezin. Daarnaast merken wij hoe stimulerend een kinderdagverblijf is voor de ontwikkeling van een kind en zien tevens de buurtfunctie en de doorgaande leerlijn met school die een kinderdagverblijf heeft.

Wij geven kinderen het geloof in zichzelf zodat ze zich vol zelfvertrouwen kunnen ontwikkelen.

Montessori

Kinderdagverblijf Westerdok is een op de pedagogische visie van Maria Montessori geïnspireerd kinderdagverblijf. Bij de allerkleinsten wordt al een basis gelegd. Bij kinderdagverblijf Westerdok geven wij veel aandacht aan het individuele kind en stimuleren we de zelfstandigheid. Typisch Montessori is de huiselijke inrichting van de groepsruimtes. Er staan teaktafels en stoelen die je thuis ook zou vinden in plaats van het gebruikelijke kinderdagverblijf meubilair. Aan de muren hangen schilderijtjes met weergaves 'uit de werkelijkheid', bijvoorbeeld een schaap in een weiland of een vuurtoren.

Een groot gedeelte van de pedagogisch professionals hebben een Montessori training gevolgd. In de boekenkast staat Montessori literatuur waar medewerkers ideeën voor activiteiten uit kunnen halen. In teamvergaderingen, groepsoverleggen en groeigesprekken is de Montessori pedagogiek een terugkerend punt.

Voorschool

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is primair gericht op de taalontwikkeling en bedoeld om de woordenschat van de kinderen uit te breiden. Dit gebeurt op een speelse manier. Daarnaast is het een methode die aandacht heeft voor voorbereidend rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek. Het is een goede manier om ontwikkelingsgericht te werken binnen de kinderopvang. Zo kan een doorgaande leerlijn worden gemaakt met de basisschool en maken de kinderen een goede start op school. De pedagogisch professionals en de vaste invallers zijn VVE gecertificeerd of volgen een opleiding hiervoor.

VVE Startblokken

Wij werken volgens de werkwijze van VVE Startblokken.

Startblokken richt zich op spel en interactie om zo de taal- en leerontwikkeling te bevorderen.

Activiteiten volgens Startblokken

Startblokken sluit aan bij de belevingswereld van kinderen. We werken met thema's en vanuit die thema's ontdekken we de wereld. Er worden dus activiteiten en materialen aan de kinderen aangeboden uit de 'echte' wereld. Dit houdt in dat de kinderen spelen met materialen die wij thuis ook gebruiken. Bijvoorbeeld potten en pannen bij thema 'wij gaan naar het restaurant', of een bak met aarde tijdens thema 'ik werk in de tuin'. Hierdoor kunnen kinderen zich helemaal inleven. Ook het boekenaanbod passen wij aan aan het thema.

Het draait bij Startblokken om:

- Spel waarin de kinderen contact met elkaar maken.
- Spel met ongevormde spullen (zoals zand, water, klei, etc.).
- Spel met kosteloze materialen en spullen uit de natuur.
- Spel waarin geconstrueerd en gebouwd kan worden.
- Spel waarin rollen worden ingevuld en waarin spelscripts tot stand komen.
- Spel met taal en rekenen.
- Spel met onderzoeksactiviteiten.

Ouderbetrokkenheid

Ouders worden betrokken bij het thema door middel van:

- Themafolder aan het begin van het thema
- Ouders mogen als ze willen iets vertellen op de groep, bijvoorbeeld bij thema sport wordt ouders gevraagd iets te laten zien van hun sport (tennisracket o.i.d.)
- Ouders mogen voorlezen uit de themaboeken
- Via de nieuwsbrief en via foto's worden ouders op de hoogte gehouden van de activiteiten die wij doen.

Hoofdstuk 2.

Emotionele veiligheid

Wij vinden het belangrijk dat op ons kinderdagverblijf elk kind zich veilig, geliefd en gezien voelt.

Door op onderstaande manier met de kinderen om te gaan proberen we een 'warm welkom' neer te zetten en een liefdevolle en veilige omgeving te bieden.

Ook de ouders willen wij het gevoel van het 'warme welkom' geven.

- Tijdens het kennismakingsgesprek, tussen ouder en pedagogisch medewerker, wordt informatie over het kind en het kinderdagverblijf uitgewisseld.
- De pedagogisch professional richt zich de eerste weken op het wennen en het opbouwen van een band met het kind. Dit doet zij door veel aandacht te geven aan het kind, door goed te observeren waar de behoeftes liggen van het kind en daarop in te spelen en door een open communicatie te onderhouden met de ouder. Als het aantal kinderen, in verhouding tot het aantal medewerkers het toelaat, bieden wij extra wendagen aan zodat het kind snel vertrouwd is met het kinderdagverblijf. Het aantal kinderen en medewerkers op een groep is wettelijk vastgelegd in de beroepskracht-kind-ratio (BKR).
- Elke groep op het kinderdagverblijf heeft drie vaste pedagogisch professionals. De kinderen leren goed hun eigen vertrouwde pedagogisch professional kennen, waardoor zij zich veilig voelen.
- Onze verticale groepen vangen kinderen op van 0 tot 4 jaar in één groep. Een groot voordeel is dat een kind niet hoeft te wisselen van baby- naar peutergroep. Het kan vier jaar lang op dezelfde groep blijven met dezelfde vertrouwde gezichten.
- In geval van ziekte of verlof van de pedagogisch professional streven wij naar een vaste inval, die altijd naast een vaste medewerker werkt.
- Wij begroeten elk kind dat binnenkomt. We zijn om 7.30 uur open en het is fijn als het kind voor 9.30 uur binnen is; we beginnen dan met de activiteiten. De kinderen kunnen tot 18.30 uur opgehaald worden.
- Om de overgang van thuis naar het kinderdagverblijf vloeiend te laten verlopen, kunnen ouders nog even blijven om een puzzel te maken met hun kind of een boek voor te lezen, meespelen met de duplo etc. Daarna neemt het kind afscheid van zijn ouder, door bijvoorbeeld te zwaaien met de pedagogisch professional. Als een kind wat moeite heeft met afscheid, troost de pedagogisch professional het kind en vestigt de aandacht op iets anders. De ervaring leert dat kinderen vrijwel altijd snel aan het spelen zijn.
- Om 9.30 uur starten we met het dagprogramma. We beginnen met fruit eten, zitten rustig aan tafel en praten met de kinderen. Een goede start van de dag geeft veiligheid.
- We werken met een vast dagritme van eet-, slaap- en speeltijden. Dit geeft kinderen houvast en voorspelbaarheid. Structuur geeft rust en geborgenheid. Door het vaste dagritme is er een goede afwisseling van activiteiten, spelen en slapen/rusten.
- Op het kinderdagverblijf zijn de kinderen bezig met activiteiten, spelen buiten en doen veel indrukken op. Het is een stuk drukker dan thuis. Slapen is daarom belangrijk om al die indrukken te verwerken. Kinderen slapen in bedjes met een veiligheidskeurmerk. De jongste baby's slapen, tot 6 maanden, ook in de box of hangwieg op de groep. Zowel de baby's als de peuters slapen in een eigen bed met hun eigen beddengoed.
- Voor de jongste baby's geldt dat zij in hun eigen ritme slapen. Opbouwend naar structureel twee keer per dag op vaste tijdstippen; dit is meestal vanaf 8 á 9 maanden. Daarna afbouwend naar één keer per dag in de middag.

- Vanaf de peuterleeftijd zijn er vaste slaaptijden van 12.30 tot 14.30 uur. In overleg met de ouders wordt de behoefte aan rust per kind vastgesteld. Ondanks de individuele slaapbehoefte van een kind is het slapen een sociaal gebeuren. De kinderen kleden zich gezamenlijk uit en gaan met elkaar naar de slaapkamer. De kinderen slapen in bovenkleding in een slaapzak of met een deken.
- Het gebruik van rituelen zorgt voor emotionele veiligheid. Zo mag elk kind zijn of haar foto omdraaien bij binnenkomst en weggaan, zingen we uit volle borst voor een jarige job en vieren we afscheidsfeestjes standaard met het zoeken van een schatkist vol herinneringen.
- De groepsruimte is huiselijk en veilig ingericht. Er staat leeftijdsgeschikt materiaal.
- Onze pedagogisch professionals zorgen voor een prettige sfeer in de groep waardoor de kinderen zich geborgen en veilig kunnen voelen.
- Bij emotionele veiligheid hoort ook het accepteren en respecteren van elkaar. We leren de kinderen naar elkaar te luisteren, elkaar te helpen en elkaar geen pijn te doen. Bij ruzietjes begeleiden de pedagogisch professionals de kinderen.
- Op iedere groep zijn regels waar de kinderen zich aan moeten houden. De pedagogisch medewerkers stellen duidelijke grenzen waarbij ze de kinderen in hun waarde laten. Binnen deze grenzen kunnen de kinderen zichzelf zijn. Op deze manier bieden we structuur.
- Wij houden rekening met het feit dat ieder kind anders is: de één is verlegen, de ander temperamentvol. We leren kinderen emoties te herkennen en benoemen. Kinderen kunnen ook van elkaar leren. Niet alleen tijdens het spelen, maar ook tijdens een moment van blijdschap of verdriet. We leggen uit waarom een ander kind verdriet heeft.

Vaste mentor

Binnen IJsterk is onze visie dat een mentor veel meer moet zijn dan een vast aanspreekpunt. Als het mentorschap goed wordt vormgegeven, kan je als pedagogisch professional veel bijdragen aan de ontwikkeling en de emotionele veiligheid van kinderen. Dat doe je door veel met elkaar op te trekken en interesse te tonen in het kind en er te zijn voor het kind, zodat er een goede vertrouwensband ontstaat. De mentor is bezig met het observeren van het kind en daarop in spelen. Het kind voelt zich gezien. De pedagogisch professional kan zo nog meer voldoening uit het werk halen. Daarnaast kan een mentor eerder ontwikkelingsproblemen signaleren.

Voor heel IJsterk houdt het mentorschap het volgende in:

- Elk kind is gekoppeld aan een vaste PP'er, dit is haar of zijn mentor;
- De mentor is tevens 1 van de 'vaste gezichten';
- De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en kan inspelen op ondersteuningsbehoefte.
- Dit doet zij middels de observatiemethode;
- De mentor is het vast aanspreekpunt voor de ouders, daaraan gekoppeld doet zij het kennismakingsgesprek en de oudergesprekken; De mentor weet wat er speelt in een gezin.
- De mentor bespreekt de ontwikkeling van het kind met de ouders. IJsterk hanteert hierbij de registratiemomenten van KIIK! Dus niet alleen bij de overdracht zijn er gesprekjes maar er worden ook momenten ingepland om met elkaar in gesprek te gaan, dit gebeurt met 1, 2, 3 jaar en voor kinderen met een voorschool advies ook met 2,5 jaar. En natuurlijk vaker als daar behoefte aan is.

- De mentor zorgt ervoor dat er voor kinderen met een zorgbehoefte een stimuleringsplan wordt geschreven.
 - De mentor, werkt samen met collega's en zorgt voor een goede overdracht, daarnaast wordt het kind in een werkoverleg besproken.
 - De mentor is verantwoordelijk voor het invullen van het Amsterdams Uniform Overdrachtsformulier in kader doorgaande lijn naar basisschool en BSO. Deze doorgaande lijn is ook onderdeel van de IKK.
- Er kan van mentor gewisseld worden; dit kan om praktische redenen als bevallingsverlof of langdurig ziekteverzuim van de mentor, verandering personeelsformatie waardoor een collega het kind vaker ziet.

Vaste gezichten

- Een vaste pedagogisch professional biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby.
- De medewerker weet hoe de baby zich ontwikkelt, waar de baby gestrest van raakt en weet waar de baby behoefte aan heeft.
- Een 'vast gezicht' (een vaste pedagogisch professional) is een criterium bij de opvang van nul-jarigen.
- Het aantal vaste gezichten voor nul-jarigen is twee vaste pedagogische professionals.
- Vanaf de leeftijd van 1 jaar krijgt het kind drie vaste gezichten.
- Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep.
- Er kunnen dus meer pedagogisch professionals aanwezig zijn op de groep, al dan niet structureel, op de betreffend groep werken, naast de vaste gezichten.
- De vaste gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau.
- Wij hebben een aantal 'flex-medewerkers' in dienst: zij worden ingezet als een pedagogisch professional ziek is of verlof heeft.

Slapen en rusten

Een goede slaaproutine is essentieel voor de gezondheid en ontwikkeling van kinderen. Binnen Westerdok gaan wij uit van de individuele behoeften van elk kind passende bij de mogelijkheden binnen het kinderdagverblijf.

Slaap geeft kinderen de ruimte om prikkels te verwerken en daardoor worden verbindingen in de hersenen gemaakt, dit is een belangrijk onderdeel van hun ontwikkeling. Hierbij is het hebben van structuur door vaste rituelen een belangrijk onderdeel voor kinderen. Als je kinderen onvoldoende slaap biedt belemmert dit hun ontwikkeling omdat er geen verwerkingstijd is. Deze verwerkingstijd is hard nodig voor kinderen die het kinderdagverblijf bezoeken en heel veel prikkels te verwerken hebben. Kinderen rijpen hun hersens tijdens het slapen en rusten.

(Als kinderen in de avond niet slapen heeft dit niet altijd te maken met de rust die zij overdag hebben gehad. Het kan juist het tegenovergestelde zijn, kinderen vallen niet in slaap omdat zij niet genoeg rust hebben gehad om de vele prikkels te verwerken, indien kinderen thuis niet makkelijk gaan slapen kunnen wij daarvoor tips geven.)

Omdat het hebben van vaste routines en ritme heel belangrijk is voor kinderen, zorgen wij ervoor dat de kinderen in een vast ritme komen. Tevens is het slapen ook een sociaal

gebeuren. De kinderen kleden zich gezamenlijk uit en gaan met elkaar naar de slaapkamer, hierbij wordt de zelfstandigheid gestimuleerd.

Baby's (0 - 1,5 jaar)

- Jonge baby's slapen volgens hun eigen ritme, We volgen de slaapsignalen van het kind.
- We bouwen dit in overleg met de ouders, geleidelijk op naar structureel twee keer per dag op vaste tijdstippen. Daarna afbouwend naar één keer per dag op een vast tijdstip, zodat ze meekunnen in het ritme van de groep.
- Er wordt een rustige en prikkelarme slaapomgeving gecreëerd.

Dreumesen en Peuters (1,5 - 4 jaar)

- Er is een vaste rustperiode na de lunch.
- De meeste kinderen gaan naar bed om te slapen.
- Kinderen die niet slapen, krijgen een rustmoment aangeboden. Tijdens dit rustmoment worden er rustige activiteiten gedaan, bijvoorbeeld een activiteit aan tafel, alleen spelen of het lezen van boekjes. Kinderen mogen dan ook even gaan liggen op een stretcher in de groep maar worden hiertoe niet gedwongen.

Hoe wij omgaan met veiligheid bij het slapen staat beschreven in ons beleid "veilig slapen en wiegendood"

Afstemming met Ouders

Kinderen met slaapproblemen of speciale behoeften krijgen extra aandacht en een aangepaste aanpak, in dit geval worden ouders betrokken bij het slaapritme en wordt er besproken wat het beste aansluit bij de behoefte van het kind passende binnen de mogelijkheden op het kinderdagverblijf.

Hoofdstuk 3.

Ontwikkelen persoonlijke competenties

Ontwikkeling baby

Bij de juiste voorwaarden ontwikkelt een kind zich in principe vanzelf, in zijn eigen tempo. Om deze voorwaarden scheppen wij op de volgende manier:

- Baby's leggen wij veel op de buik neer (behalve tijdens het slapen!). Buiktijd in de box of op een kleedje op de grond geeft een jonge baby de kans zich optimaal te ontwikkelen: leren rollen, bewegen, grijpen naar speeltjes etc.
- Natuurlijk genieten baby's bij ons ook van persoonlijk contact en individuele aandacht. Ze worden geknuffeld, we zingen liedjes voor ze, kijken in een boek of geven speeltjes dat bij de ontwikkelingsfase past; een rammelaar bij een kind dat graag schudt, voeldoekje bij kleintjes die net wat vast kunnen houden, de babygym voor de ontwikkeling van oog-handcoördinatie.
- Tijdens verzorgmomenten op de commode benoemen we wat we doen, praten tegen het kind. Dit stimuleert de taalontwikkeling en geeft de baby een gevoel van basisvertrouwen.
- Doordat wij een verticale groepsindeling hebben, werkt de aanwezigheid van oudere kinderen stimulerend op de ontwikkeling van de baby.
- We maken geen gebruik van wipstoelen, wel maken we gebruik van ergonomische baby stoelen deze worden slechts korte tijd gebruikt, bijvoorbeeld om een fruithap te geven. Een baby kan zich in een wipstoel niet vrij bewegen en ontwikkelt zich niet. Daarbij is een lange tijd in deze houding niet goed voor de rug.

Zelfredzaamheid en zelfstandigheid peuters

"Help mij het zelf te doen." Dit is een uitspraak uit de Montessori pedagogiek. Er is op kinderdagverblijf Westerdok dan ook veel aandacht voor de ontwikkeling van zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Zelfstandigheid maakt een kind zelfverzekerd! Wij leren kinderen vanaf 2 jaar (en sommige dreumesen willen ook al 'zelf doen') het volgende:

- Peuters trekken *zelf* hun jas en schoenen aan als we gaan buiten spelen. Wij leren peuters hun jas voor zich neer leggen op de grond en erachter te staan. Handen in de mouwen steken, over het hoofd zwaaien en hoera, de jas is aan! Als we weer naar binnen gaan trekken peuters zelf hun jas weer uit en hangen die aan de kapstok.
- 's Ochtends stellen wij het op prijs als ouders hun kind zelf hun jas laten uittrekken en ophangen. Natuurlijk gaat het sneller als papa of mama helpt; toch vragen wij de

ouders niet te veel te helpen en de kinderen het zelf te laten doen.

- Peuters kleden zichzelf uit voor het middagdutje. Na het slapen trekken ze zelf hun kleren weer aan. Makkelijke kleding is hiervoor het prettigst.
- Peuters kunnen zelf hun speelgoed uit de kast of bakken pakken en ruimen het zelf weer op. Er staat ook veel ontwikkelingsmateriaal op planken. Peuters kunnen hier om vragen als zij er mee willen werken.

Aan tafel

- Baby's oefenen vanaf een maand of 7 met een tuitbeker of open beker met wat water. Tussen 1 en 1,5 jaar leren wij kinderen enkel uit een open beker te drinken.
- Kinderen vanaf 1 jaar mogen warm mee-eten. Een feest aan tafel, waarbij we oefenen met zelf eten en zelf de lepel vasthouden oftewel veel geknoei! Dit vinden wij helemaal niet erg; de dreumesen genieten van hun verworven zelfstandigheid en na afloop vegen wij de vloer weer schoon.
- Peuters vanaf 2 jaar smeren zelf hun boterhammen en schenken zelf met een klein kannetje melk of water in. Zij zitten aan de lage peutertafel. Als we op een dag veel peuters hebben, zitten sommigen aan de grote tafel op een hoge peuterstoel.
- Kinderen mogen zelf kiezen wat zij als beleg willen. Hierin volgen we de verwerkingstijd van de kinderen, deze kan 10 tot 20 sec zijn. Als een kind nog niet praat mag het wijzen. Soms komt het voor dat een kind steeds hetzelfde kiest. Dan kan de pedagogisch professional twee andere opties aanbieden waar een kind uit mag kiezen, om zo ook kennis te maken met andere smaken.
- Kinderen worden niet gedwongen te eten. Zo kunnen we korsten eten stimuleren door te zeggen "Kijk, je hebt nog brood, eet dat maar eerst op" voordat de volgende boterham wordt aangeboden. We vermijden een 'eetstrijd'. Het eten en aan tafel zitten zien we als een gezellig samenzijn, waar geen druk op staat.

'De gevoelige periode'

Dit is een uitspraak uit de Montessori pedagogiek.

In deze periode is een kind extra gevoelig om iets aan te leren. Wij spelen daar op de volgende wijze op in:

- Ingaan op de interesse van een kind. Als een dreumes bezig is met woorden eigen maken, benoemen we fruit of dieren uit een boek. Als een peuter interesse toont voor bijvoorbeeld letters, dan kan het oefenen met de Montessori schuurpapier letters. Toont een kind belangstelling voor knippen, dan mag het stroken in stukjes knippen.
- Aanbieden van geschikt materiaal of activiteit. Het mag niet te makkelijk zijn, want dan gaat een kind zich vervelen. Bij een te moeilijke activiteit kan een kind gefrustreerd

raken of onzeker worden.

- Als blijkt dat een kind toe is aan een volgende stap, maar daar zelf niet toe overgaat, vindt er aansturing plaats door de pedagogisch medewerker.

Om deze gevoelig periode te ontdekken zijn we voortdurend bezig om de kinderen bewust waar te nemen en zich in hen in te leven. Wij kijken wat de kinderen doen, kiezen etc. Hierdoor weten we waar hun interesses liggen.

Taalontwikkeling

Taalontwikkeling begint al bij baby's. Tijdens het aankleden en verschonen praten de pedagogisch professionals tegen baby's en vertellen wat ze doen. Ook door de baby op de arm te nemen en rustig door de groep te lopen, benoemen de pedagogische professionals wat ze zien. Een baby is bezig met luisteren naar taal, bootst klanken of intonatie na. Op deze manier maken we van de dagelijkse rituelen een 'taalactiviteit'. Wij bieden een taalrijke omgeving. De pedagogische professionals benoemen veel. Taalspelletjes zoals 'wat doet een koe of schaap, kip etc.?', rijmpjes opzeggen en liedjes zingen dragen bij aan de taalontwikkeling. Elke dag zingen we liedjes. Baby's en dreumesen doen al mee met de gebaren van liedjes. Bij elk nieuw thema zingen we liedjes die met dat thema te maken hebben.

Ouders van peuters krijgen per thema een themafolder. Hieraan staan de liedjes die wij zingen, activiteiten voor thuis en voorleestips.

We hebben veel prentenboeken op verschillend niveau. Bij elk thema bieden we nieuwe prentenboeken aan, zodat we ook via voorlezen het thema laten leven. Elk jaar doen we mee aan het Voorleesontbijt, om het voorlezen extra aandacht te geven.

Interactief voorlezen is een variatie op het gewone voorlezen. Zo hebben we van een knuffels van karakters uit bepaalde boeken. Voorbeelden hiervan zijn een Dikkie Dik knuffel, bij het prentenboek Rupsje Nooitgenoeg is een rupsje dat je kunt vasthouden en er zijn zelfs vertelkoffers die bij een prentenboek horen. Zo kunnen kinderen tijdens en na het voorlezen bezig zijn met het verhaal. Ook is er een vertelkast in huis, waarbij platen uit een prentenboek worden getoond. Heel spannend!

Tijdens het fruit eten, praten wij over het thema en is er tijd voor allerlei gesprekje over onderwerpen die bij de kinderen leven. Ook op andere momenten praten we over wat de kinderen hebben meegemaakt.

Specifiek in het VVE programma is het vooruitkijken en terugkijken. Tijdens het vooruitkijken wordt aan kinderen gevraagd waar, met wat en met wie ze willen spelen. Dit gaat op het niveau van het kind. Een jong kind kan wijzen, een iets ouder kind kan wat meer vertellen en de oudste peuters kunnen al een heel verhaaltje vertellen. Na afloop van het spelen vertellen kinderen wat ze gedaan hebben. We leren de kinderen naar elkaar te luisteren en ze mogen ook vragen stellen aan elkaar.

De hoeken zijn uitdagend en divers ingericht en stimuleren zo ook de taalontwikkeling door spel. We horen de mooiste gesprekjes tijdens het spelen!

Zindelijkheidstraining

- Kinderen moeten fysiek in staat zijn zindelijk te worden. Tot 1 jaar leegt de blaas zich reflexmatig. Tussen 1 en 2 jaar is het zenuwstelsel voldoende ontwikkeld en heeft een kind hier zelf controle over. Let goed op signalen dat een kind afgeeft. Gaat het kind wiebelen, raar lopen en voelt het dat er 'wat aankomt', dan kan dit het moment zijn om met de zindelijkheidstraining te beginnen.
- De meeste kinderen oefenen eerst op een potje voordat de luier helemaal afgaat. Op het kinderdagverblijf hebben we kleine wc's waar een kind op kan zitten. Thuis kan

er ook een kleine toiletbril aangeschaft worden.

- Op welke leeftijd een kind zindelijk wordt, is verschillend. Er zijn kinderen die met 18 maanden al zindelijk zijn. Te vroeg beginnen met zindelijkheid heeft geen zin en kan zelfs averechts werken. Echter, te laat beginnen zorgt voor gewenning aan de luier. Als een kind interesse krijgt in de wc of voelt wanneer het zijn behoefte moet doen, is het een goed moment om met zindelijkheidstraining te beginnen. Op het kinderdagverblijf en thuis kan dan geoefend worden. Als de luier af is, is in het begin extra schone kleding in de mandjes van het kind welkom! Het is voor het kind het duidelijkst als de luier afblijft.
- Er zijn kinderen die nooit interesse tonen in zindelijkheid, ook al zijn ze (bijna) drie jaar. Door de goede absorberende moderne luiers voelen ze 'geen nattigheid', of vinden dat de luier er is voor hun behoefte. Deze kinderen kunnen aangemoedigd worden door de luier om te wisselen een onderbroek. De zomermaanden zijn heel geschikt hiervoor. Kinderen kunnen dan rondlopen in een shirtje met onderbroek, en voelen zo wanneer ze nat zijn en leggen de link beter. Natuurlijk kan een kind ook in de winter zindelijk worden. Op het kinderdagverblijf werken wij samen met ouders bij de zindelijkheidstraining en staan klaar voor vragen.

Montessori materiaal

- Er staat prachtig Montessori materiaal op de groepen. Montessori materiaal is ontwikkelingsmateriaal dat aan specifieke en hoogwaardige eisen voldoet. Enkele kenmerken van Montessori materiaal zijn dat het 'controle van de fout' mogelijk maakt; het kind merkt zelf of hij of zij iets niet goed doet. Hierdoor wordt de zelfstandigheid bevordert.
- Daarnaast is het materiaal zo ontworpen dat steeds één eigenschap centraal staat, bijvoorbeeld als het om sorteren gaat, moet het niet ook andere vaardigheden bevatten.
- Ten slotte voldoet Montessori materiaal aan hoge esthetische eisen; het is zeer degelijk vervaardigd, uit natuurlijke materialen en is verfijnd, stijlvol, smaakvol en mooi.
- Ook de pedagogisch professionals ontwikkelen Montessori activiteiten voor individuele- en groepslesjes. Bijvoorbeeld een lesje schenken, wegen, vouwen of drijven en zinken.
- Als er veel kinderen op bed liggen, tussen 13.00 en 15.00 uur, is er ruimte om deze activiteiten met de oudste peuters te doen. Na een korte introductie door de pedagogisch professional kan een kind hier zelfstandig mee verder gaan.

Speelmateriaal

- Naast het Montessori materiaal hebben we ook traditioneel speelgoed en ontwikkelingsmateriaal. Het speelgoed bestaat zo veel mogelijk uit natuurlijke materialen zoals hout en bevat weinig tot geen plastic.
- De bouwhoek is gevuld met grote houten blokken, een houten garage, een timmertafel, auto's, duplo en ander constructiemateriaal.
- In de huishoek staat van alles wat je thuis hebt, maar dan in peuterformaat. Een tafeltje met stoelen en een kinderstoel voor de pop, een poppen bed en poppencommode, een theeservies, een wasmachine, een keukentje etc. Bij de aanschaf van poppen houden we rekening met de verschillende nationaliteiten in Amsterdam en op het kinderdagverblijf.

Thema's

Elke 6 weken is er een nieuw thema waaromheen wij activiteiten bedenken, de groep inrichten en liedjes zingen. Thema's zijn bijvoorbeeld 'Wij gaan naar het restaurant', 'Hier woon ik', 'Wij verzorgen de baby' of 'Wij vieren feest'. Ouders krijgen per thema een themafoldertje via de Ouderapp.

Verrijkte hoeken

Elke groep heeft ten minste een huishoek, bouwhoek en leeshoek. Daarnaast kunnen de pedagogische professionals een extra hoek inrichten naar behoefte, bijvoorbeeld een winkeltje of een boerderij. De hoeken zijn verrijkt met materiaal uit het echte leven (een leeg pak rijst, een boterkuipje). Verder worden de hoeken aangevuld met themaspullen of is er een themahoek.

Ontwikkelingsmateriaal

We hebben een groot assortiment aan puzzels van verschillend niveau. Van insteekpuzzel voor een dreumes met 3 stukjes tot een vier-lagen-puzzel voor een bijna 4-jarige. Ook hierbij is het belangrijk het niveau van een kind te weten. Een zigzagpuzzel van 12 stukjes is voor een dreumes te moeilijk. En een peuter leert niet bij als het bij de insteekpuzzels blijft hangen.

Het verdere ontwikkelingsmateriaal bestaat onder andere uit sorteerspelletjes, kralen rijgen, figuren nabouwen, hamertje tik, insteekmozaïek.

Creatief

- Bij de creatieve activiteiten staan de ontdekking en plezier van een kind voorop. Het gaat om het proces en niet om het eindresultaat. Dit levert dus niet altijd een 'mooi werkje' voor de ouders op, maar kinderen leren door deze manier van werken veel meer. Ze experimenteren met materialen en leren hun fantasie te gebruiken. De betrokkenheid is groot bij kinderen en ze zijn gemotiveerder om te leren knippen, plakken en verven.
- Er is allerlei creatief materiaal beschikbaar. (Vinger)verf, kwasten in verschillende maten, vellen papier, scharen, lijm, klei enz. Ook kosteloos materiaal zoals wc-rollen en eierdozen zijn populair bij knutselactiviteiten.
- Jonge kinderen ontdekken met hun handen. Wij bieden daarom 'messy play' aan. Het is een soort variant op het sensopathisch spel. Messy play betekent vies worden. We zijn niet bang voor een beetje rommel dus. Na afloop kunnen de kinderen helpen met opruimen. Schoonmaken is ook een spel. Voorbeelden van messy play zijn: Maizena, scheerschuim, modder, spaghetti'slierten, en jaarlijks doen we mee aan Modderdag!
- Kunstenaars Lynn komt op verschillende data langs. Foto's van deze leuke ontwikkelgerichte activiteiten hangen op de groepen en staan op facebook.
- Wij hebben ook, thematische sensomotorische bakken (sensory bin) met linzen, kinetisch zand, schepjes en bakjes ed. Dit heel goed voor de fijne motoriek en voor de taalontwikkeling. Ook hebben wij een archief met materialen om deze bakken te maken.

Buiten spelen

Buiten spelen is gezond! Kinderen kunnen naar hartenlust rennen, springen, klimmen fietsen en bewegen, wat goed is voor de grove motoriek. De buitenruimte is zo ingericht dat de kinderen uitdagend en gevarieerd kunnen spelen. Wij raden aan om de kinderen kleding aan te doen dat tegen een stootje kan, vies mag worden en bij het seizoen past.

Werken met uitdagend spel in de kinderopvang

Binnen kinderdagverblijf Westerdok vinden wij uitdagend spel belangrijk, omdat kinderen door het aangaan van passende uitdagingen essentieel leren voor hun ontwikkeling. Door zelf nieuwe en soms spannende situaties te verkennen, ontdekken kinderen hun eigen grenzen, bouwen zij zelfvertrouwen op en leren zij omgaan met succes en teleurstelling. Vallen en opstaan zien wij als onderdeel van het leerproces, waarbij kinderen hun lichaam en grenzen leren kennen.

Uitdagend spel draagt bij aan veerkracht, welbevinden en leermotivatie, en helpt kinderen om situaties beter in te schatten in plaats van angstig of juist roekeloos gedrag te ontwikkelen. Wij bieden kinderen daarom de ruimte om, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, uitdagend spel aan te gaan in een veilige en vertrouwde omgeving. Als pedagogisch professionals blijven wij nabij, kijken we eerst of een kind zelf tot een oplossing kan komen en grijpen we alleen in wanneer dat nodig is. Als kinderen bijvoorbeeld gaat klauteren op een laag speelobject, geven wij de kinderen de ruimte om te ontdekken en te oefenen, terwijl wij nabij blijven. Zo ondersteunen wij kinderen in het vertrouwen op hun eigen kunnen en bereiden we hen voor op het omgaan met uitdagingen in het dagelijks leven.

Observatiemethode

We werken met de KIIJK! methode. Dit is een observatie-instrument waarmee het ontwikkelingsverloop van jonge kinderen van 0 tot 12 jaar op diverse ontwikkelingsgebieden over langere tijd kan worden geobserveerd en geregistreerd. Het doel van het KIIJK! is een observatie- en registratie-instrument voor pedagogisch professional waarmee zij de totale ontwikkeling van jonge kinderen over langere tijd in beeld kunnen brengen en een daarop afgestemd activiteitenaanbod kunnen realiseren. In het systeem staat aangeven wat de ontwikkelingslijnen op een bepaalde leeftijd zijn; je kunt dus snel zien of een kind de 'normale' ontwikkelingslijn volgt, voor is of achterloopt in een ontwikkelingsgebied.

De KIIJK! methode hanteren we zowel voor de baby's als voor de peuters, bij de baby's zijn er minder ontwikkelingsgebieden, die geregistreerd moeten worden. Zo hebben de peuters meer ontwikkelingsgebieden, zoals zelfredzaamheid, geletterdheid.

De oudergesprekken zijn gekoppeld aan de registraties en de verkregen ontwikkelingslijn wordt besproken met de ouders. De gesprekken hierover zijn met 1 jaar, met 2 jaar, met 2,5 jaar (met voorschooladvies), 3 jaar en 3 jaar en 9 maanden.

Doorgaande lijn

Vanaf januari 2018 werkt IJsterk Kinderdagverblijven in het kader van de doorgaande lijn naar de basisschool en de BSO met een overdrachtsformulier om zo de ontwikkelingslijn van het kind te blijven volgen en over te dragen naar het basisonderwijs en de BSO. De kinderdagverblijven van IJsterk werken samen met basisscholen bij hen in de buurt. Zij hebben regelmatig contact met elkaar waarin zij de doorgaande leerlijn met elkaar afstemmen. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de kinderen een makkelijkere doorstroming van het kinderdagverblijf naar de basisschool en/of BSO ondervinden. Omdat de kinderen van de kinderdagverblijven naar verschillende basisscholen in de buurt gaan, is er niet met elke basisschool een samenwerking. Maar ook naar deze basisscholen wordt het overdrachtsformulier doorgegeven.

Hierbij werken wij met het Uniform Amsterdams Overdrachtsformulier. Dit formulier is ontwikkeld door de gemeente Amsterdam, speciaal voor de voorscholen. Kinderdagverblijf Westerdok werkt nauw samen met de basisschool de Eilanden en de Burghtschool.

Hoofdstuk 4.

Ontwikkelen sociale competenties

Op een kinderdagverblijf leven en spelen de kinderen in een groep. Dit komt het ontwikkelen van sociale competenties ten goede. Hieronder kunt u lezen hoe wij dit op ons kinderdagverblijf vormgeven.

Omgaan met elkaar

- Kinderen leren in sociaal gedrag door samen spelen. Hierdoor leren de kinderen elkaar nieuwe vaardigheden. Kinderen inspireren elkaar vaak. Plotseling komen ze met creatieve ideeën, een spontane oplossing voor een probleem of zeggen nieuwe woorden die ze nog niet eerder hebben gezegd.
- Door dagelijks met de kinderen in de groep om te gaan, hebben de pedagogisch professionals zicht op de onderlinge verhoudingen van de kinderen: kinderen die naar elkaar toetrekken, minder goed met elkaar omgaan of kinderen die van nature wat minder op andere kinderen zijn gericht. Vriendschappen worden gerespecteerd. Vriendjes mogen samen spelen of naast elkaar aan tafel zitten.
- Soms eindigt een samenspel in een conflict. We kijken dan eerst of kinderen er zelf uit komen. Als dit niet lukt, bemiddelt de pedagogisch professional in het conflict. Soms halen we een kind uit de situatie.
- Wanneer kinderen elkaar niet zo liggen is het van de situatie afhankelijk hoe we hiermee omgaan. Op de eerste plaats respecteren wij dat sommige kinderen elkaar niet liggen. Uitgangspunt is wel dat kinderen elkaar geen pijn mogen doen en op een aardige manier met elkaar om moeten gaan. Als dit niet gebeurt, leggen we uit wat voor effect het heeft op een ander.
- Het kan zijn dat wij merken dat de kinderen elkaar eigenlijk niet goed kennen waardoor het niet klikt. Dan kunnen we de kinderen juist samen laten spelen om elkaar beter te leren kennen. Dit kan een positief effect opleveren. Voorwaarde is dat een kind zich veilig voelt en niet bang is voor het andere kind. Het gevoel van veiligheid en je lekker voelen in de groep houden wij goed in de gaten.
- Op een kinderdagverblijf leven kinderen in een groep. Het groepsgevoel wordt versterkt tijdens het gezamenlijk eten, activiteiten en het doen van spelletjes. Kinderen leren op elkaar te wachten, naar elkaar te luisteren en houden rekening met elkaar.

- De pedagogisch professionals bevorderen de communicatie tussen de kinderen door een gesprek met ze te voeren of ze zelf te laten vertellen over wat ze gedaan hebben.
- De verticale groep (kinderen van 0 tot 4 jaar samen in één groep) voelt als een groot gezin. Kinderen leren van elkaar. Jongere kinderen kunnen zich optrekken aan de oudere kinderen; peuters leren rekening te houden met de kleintjes. Ook de ervaring om de oudste te zijn en anderen te helpen is leerzaam, en bevordert zelfvertrouwen (ik ben groot, ik kan het al). De verticale groepsindeling past bij de Montessori pedagogiek.
- Pedagogische professionals hebben een voorbeeldfunctie. Zij laten zien hoe je met elkaar hoort om te gaan. Wij zijn aardig voor elkaar en gaan op een respectvolle manier met elkaar om.

Groepen naar leeftijd

We maken vaak groepjes door bijvoorbeeld de peuters van de twee groepen een gezamenlijke activiteit aan te bieden: knutselen, een Montessorilesje, samen buiten spelen. Er gaan dan pedagogisch professionals van beide groepen mee. De baby's blijven dan met de andere pedagogisch professional op de groep.

Open-deuren-beleid

Wij hanteren op sommige momenten een *open-deuren-beleid* (zie ook hoofdstuk 6, situaties waarbij kinderen de stamgroep verlaten). Kinderen kunnen bij elkaar op bezoek als de tussendeuren open staan. Ze leren dan andere kinderen en andere pedagogisch professionals kennen. Een kind kan zo spelen met leeftijdsgenootjes van een andere groep, of een broertje of zusje opzoeken.

Hoofdstuk 5.

Normen en waarden overbrengen

Diversiteit en inclusie

De kinderen van Westerdok groeien op in een stad waarin mensen met verschillende achtergronden, culturen en levenswijzen samenleven. Deze diversiteit zien wij terug binnen ons kinderdagverblijf. Naast de Nederlandse nationaliteit hebben wij ouders met meer dan 32 verschillende nationaliteiten (april 2024). Ook de samenstelling van gezinnen is divers. Kinderen groeien bijvoorbeeld op in gezinnen met een vader en moeder, twee moeders, eenoudergezinnen, samengestelde gezinnen, co-ouderschap of in gezinnen waarin ook andere familieleden wonen. Sommige kinderen hebben broers of zussen en andere kinderen groeien op als enig kind. Daarnaast spreken kinderen thuis Nederlands, een andere taal of meerdere talen. Ook op het gebied van geloof en levensbeschouwing is sprake van diversiteit.

Ieder kind krijgt binnen onze opvang liefde, aandacht en de ruimte om zichzelf te ontwikkelen. Wij discrimineren niet en handelen volgens de geldende antidiscriminatiecode.

Binnen ons kinderdagverblijf bieden wij een veilige en inclusieve omgeving waarin ieder kind en ieder gezin zich welkom, gezien en gerespecteerd voelt. Wij erkennen en waarderen verschillen in gezinssamenstelling, culturele achtergrond, taal, gewoonten, levensovertuiging, ontwikkeling en ondersteuningsbehoeften. Diversiteit is voor ons een vanzelfsprekend onderdeel van de samenleving waarin kinderen opgroeien en vormt daarmee een onderdeel van ons dagelijks pedagogisch handelen.

In ons pedagogisch handelen sluiten wij aan bij de identiteit, ontwikkeling, behoeften en belevingswereld van ieder kind. Wij volgen de kinderen in wat hen bezighoudt en sluiten aan bij hun interesses, ervaringen en vragen. Wanneer diversiteit, cultuur, gezinssamenstelling of een bepaalde feestdag in de belevingswereld van een kind naar voren komt, geven wij hier op een passende manier aandacht aan. Hierbij kijken wij altijd naar wat aansluit bij de leeftijd, ontwikkeling en belevingswereld van de kinderen.

Wij hebben een open en respectvolle houding naar kinderen en ouders. Als organisatie dragen wij geen religieuze of levensbeschouwelijke richting uit. Verschillen worden op een vanzelfsprekende en positieve manier zichtbaar gemaakt in materialen, activiteiten, verhalen en de inrichting van de groepen. Hierbij maken wij gebruik van bijvoorbeeld boeken, poppen, verkleedkleding, afbeeldingen en spelmaterialen waarin verschillende huidskleuren, gezinssamenstellingen, culturele achtergronden, beperkingen en talenten herkenbaar zijn.

Ook bij feestdagen en oudermomenten kiezen wij voor een inclusieve benadering, zodat ieder kind kan deelnemen op een manier die aansluit bij de eigen thuissituatie. Wanneer het bijvoorbeeld Vaderdag is en een kind twee moeders heeft, stemmen wij met de ouders af hoe hier passend aandacht aan kan worden gegeven. Het kind kan bijvoorbeeld iets maken voor één van de moeders, voor beide moeders of voor een andere belangrijke persoon in het leven van het kind. Ook kunnen wij aandacht besteden aan feestdagen en tradities uit verschillende culturen, zoals het Suikerfeest. Dit doen wij op een laagdrempelige en informatieve manier, bijvoorbeeld door met kinderen over een feestdag te praten, een prentenboek te lezen, te knutselen of stil te staan bij thema's als samen vieren en delen. Wij geven hierbij geen religieuze invulling en deelname wordt

niet verplicht gesteld. We sluiten aan bij de belevingswereld, ontwikkeling en thuissituatie van het kind.

Om goed aan te kunnen sluiten bij ieder kind, vinden wij het belangrijk om tijdens het kennismakingsgesprek aandacht te hebben voor de gezinssituatie, de achtergrond, gewoonten, taal en eventuele bijzonderheden die voor het kind en het gezin van betekenis zijn. Deze informatie helpt ons om het kind beter te begrijpen en een pedagogische omgeving te bieden waarin het zich veilig en gezien voelt.

Onze voertaal binnen Westerdok is Nederlands. Tegelijkertijd erkennen en waarderen wij de thuistalen van kinderen en hun ouders. Waar passend gebruiken wij een woord of korte uitdrukking uit de thuistaal van een kind. Dit kan bijdragen aan herkenning, verbinding en het gevoel dat de eigen achtergrond er mag zijn.

Op deze manier zijn normen, waarden, diversiteit en inclusie structureel onderdeel van ons dagelijks pedagogisch handelen. We leren kinderen om verschillen te respecteren, oog te hebben voor elkaar en elkaar te accepteren zoals ieder kind en ieder gezin is.

Waarden en normen

- Respect hebben voor elkaar: kinderen, ouders en medewerkers.
- Aandacht en liefde.
- Veiligheid en geborgenheid.

Aanleren

- Pedagogisch professionals hebben een voorbeeldfunctie in hoe om te gaan met elkaar.
- Een aantal pedagogische professionals hebben een kennismaking met Gordon gevolgd: actief luisteren naar kinderen.
- We luisteren actief naar elkaar en we praten met de kinderen over de leuke, spannende of verdrietige dingen die zij hebben meegemaakt.
- We praten op rustige toon op de groep.
- Alle kinderen horen erbij.
- Kinderen hebben het recht om emoties te uiten.
- Kinderen mogen elkaar - lichamelijk en geestelijk - geen pijn doen.
- Het aanleren van tafelmanieren: het regelmatig gebruik van bestek, wachten met eten tot iedereen eten heeft. We blijven rustig aan tafel zitten tot iedereen klaar is.
- Het delen met elkaar.
- Respect hebben voor de omgeving en het milieu. We leren kinderen om aandacht te hebben voor hun omgeving (opruimen van speelgoed) en de natuur (o.a. aandacht voor de seizoenen).

Belonen en ongewenst gedrag

- Het accent ligt bij ons op belonen en niet op straffen. Overwegend benoemen wij het gedrag dat we willen zien.
- Bij ongewenst gedrag keuren wij het gedrag van het kind af en niet het kind.
- Wij leggen uit waarom wij het gedrag afkeuren en wat voor effect zijn of haar gedrag op de anderen kan hebben. Wij maken de straf niet te zwaar: het kind wordt bijvoorbeeld even uit de situatie gehaald. Wij houden er rekening mee dat het kind zich altijd veilig moet voelen bij ons.
- Wij maken veel lichamelijk contact zodat het kind zich geliefd en begrepen voelt.

Feesten en rituelen

Maria Montessori hechtte veel waarde aan rituelen. Dit geeft duidelijkheid en structuur. We vinden het belangrijk stil te staan bij een belangrijke gebeurtenis in het leven van een kind en vieren de volgende gelegenheden:

- Verjaardagen: Er is een feestmuts voor de jarige Job of Jet, er hangen slingers, er wordt gezongen en er is een cadeautje. Trakteren tijdens een verjaardag vindt plaats in de ochtend rond 9.30 uur. Ouders mogen hier bij zijn als zij dat willen.
- Afscheidsfeestjes: als kinderen ons kinderdagverblijf verlaten besteden wij daar in de middag om 15.30 uur aandacht aan.
- Sint Maarten, Sinterklaas, Kerst, Paasviering;
- Geboortes en ander lief en leed.

Maatschappelijke functie van het kinderdagverblijf

- Met ons Voor- en Voegschoolse Educatie programma (voorschool) wordt een doorgaande lijn naar de basisschool getrokken.
- Praktische opvoedingsondersteuning. Ouders kunnen advies vragen aan de pedagogisch professionals bij opvoedkundige kwesties.
- Het kinderdagverblijf is een ontmoetingsplaats voor ouders met andere ouders.
- Integratie van kinderen met een beperking. Plaatsing is mogelijk na uitvoerig gesprek met ouders, manager kinderdagverblijf en eventuele andere instanties die betrokken zijn.
- Ons kinderdagverblijf heeft een buurtfunctie. Zo proberen wij met onze thema's regelmatig de samenwerking op te zoeken met ondernemers in de buurt. Bijvoorbeeld met het liefdesthema kon met een prijsvraag, door ouders, een etentje bij een restaurant in de buurt worden gewonnen en met het supermarkt thema leenden wij bedrijfskleding en mandjes van de plaatselijke buurtsuper. Tijdens het restaurant-thema bezochten wij een écht restaurant met de peuters.

Hoofdstuk 6.

Samenwerking met anderen

Op het kinderdagverblijf delen wij de opvoeding van een kind met de ouders. Goed oudercontact vinden wij daarom belangrijk.

Contactmomenten met ouders

- Eerste kennismaking tijdens het kennismakingsgesprek.
- Overdracht bij het brengen en ophalen: ouders vertellen 's ochtends hoe het met het kind gaat en of er bijzonderheden zijn (slapen, eten, verkoudheid, gelogeerd bij opa en oma etc.).
- Bij het ophalen vertelt de pedagogisch professional hoe de dag is verlopen, wat het kind heeft gegeten en gedronken, wat het aan activiteiten heeft gedaan en eventuele bijzonderheden. Soms komen er veel ouders tegelijk binnen. We proberen altijd een goede overdracht te geven en het kan zijn dat u even moet wachten. Als een ouder tegen 18.30 uur binnenkomt, is er geen tijd voor een uitgebreide overdracht. Uiteraard kunnen wij de volgende dag dan weer wat meer vertellen.
- Minimaal éénmaal per jaar gaan we in een oudergesprek dieper in op de ontwikkeling van een kind. Dit door middel van ons registratieformulier uit de KIJK!. Na elk van deze momenten vindt er een oudergesprek plaats om de voortgang in de ontwikkeling te bespreken.
- Daarnaast is er altijd tussendoor gelegenheid tot het inplannen van een oudergesprek.
- Eenmaal per jaar is er een ouderavond waarbij een onderwerp centraal staat. Bijvoorbeeld de Montessori pedagogiek, een dag op het kinderdagverblijf of de taalontwikkeling. Ook zijn er andere informatiebijeenkomsten, bijvoorbeeld een EHBO-cursus voor ouders.

Oudercommissie

Kinderdagverblijf Westerdok heeft een betrokken oudercommissie. Bij de ingang in de hal hangt een poster met namen van ouders, die in de oudercommissie zitten.

De oudercommissie adviseert onder andere over voeding, veiligheid en gezondheid. Zij zijn betrokken bij het organiseren van ouderbijeenkomsten. Zij vergaderen ongeveer zesmaal per jaar.

Fotograaf

Eenmaal per jaar komt er een fotograaf foto's maken van de kinderen. Dit gebeurt op de groep en heeft een rustig karakter. Ook wordt er een groepsfoto gemaakt en is er de gelegenheid voor broertjes en zusjes om samen op de foto te gaan. De foto's zijn van hoogwaardige kwaliteit.

Zorgen om een kind

De pedagogische professionals zien veel kinderen en kennen de kleine verschillen onderling. De één is snel met alles, de ander doet het wat rustiger aan en dat is prima. Het komt echter voor dat er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind. Het kinderdagverblijf is vaak de eerste plek waar ouders komen met vragen omtrent de opvoeding en ontwikkeling van hun kind.

Tijdens de groepsoverleggen, die eenmaal in de zes weken worden gehouden met de manager en de pedagogische professionals, bespreken wij de ontwikkeling van elk kind. Vanaf de babyleeftijd volgen wij de ontwikkeling middels KIIJK!. Zijn er zorgen, dan zullen wij deze altijd delen met de ouders. Wij staan voor open communicatie en transparantie. Samen met de ouders zoeken we naar de beste aanpak voor het kind.

Een aantal van onze pedagogisch professionals hebben de training 'Kinderen die opvallen' gevolgd.

Soms is er extra zorg en overleg nodig en vragen we ouders toestemming om contact op te nemen met het Ouder-Kind-Centrum. We werken samen met het Ouder-Kind-Centrum en kunnen vragen stellen over gedrag, eten of slapen.

De meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld raadplegen wij als er specifieke zorgen zijn op dit gebied. De manager is aandachtfunctionaris.

Wij werken samen met:

Het OKT

De kinderfysiostudio

Okido voor extra begeleiding bij zorgkinderen

Veilig Thuis

Samenwerking basisschool

Wij werken samen met Montessori basisschool de Eilanden en de Burght. Regelmatig hebben wij overleg om qua werkwijze en materiaalkeuze aansluiting te maken met de school. Wij zorgen voor een uitgebreide schriftelijke overdracht naar de basisschool. Wij bespreken de overdracht met de ouders en vragen toestemming. Dit doen wij ook als het kind naar een andere basisschool gaat dan Montessori de Eilanden of de Burght. Bij zorgkinderen doen we een zogenaamde warme overdracht; dan bespreken we het kind persoonlijk met de leerkracht.

Samenwerking met de buitenschoolse opvang (BSO)

Wij hebben contact met de BSO's in de buurt, namelijk met Prokino en Woest Zuid. De meeste kinderen die ons kinderdagverblijf verlaten stromen door naar deze BSO's. Bij het verlaten van het kinderdagverblijf geven wij een schriftelijke overdracht mee aan de ouders voor de BSO. Bij een zorgkind geven wij een warme overdracht; een pp-er van het kinderdagverblijf neemt hiervoor contact op met een BSO-medewerker. Hiervoor vragen wij toestemming van de ouders.

Hoofstuk 7.

De groepen

De stamgroep

Wij werken met stamgroepen op het kinderdagverblijf. Dat betekent dat iedere groep een eigen groepsruimte heeft met vaste pedagogisch professionals. Per groep zijn iedere dag twee pedagogisch professionals aanwezig die de kinderen begeleiden en verzorgen. Ieder kind heeft een vaste stamgroep met de vaste pedagogisch professional die bij deze groep horen. Dit biedt veiligheid en geborgenheid.

Incidenteel komt het voor dat er nog niet op alle gewenste dagen plek is op één stamgroep. Tijdelijk kan een kind dan twee stamgroepen hebben totdat alle gewenste dagen op één groep beschikbaar zijn. Uiteraard wordt dit besproken met de ouders en vastgelegd in de plaatsingsovereenkomst.

- Ouders worden bij een aanbieding geïnformeerd in welke stamgroep hun kind geplaatst wordt. Tijdens het kennismakingsgesprek vertellen we welke beroepskrachten op welke dagen werken.
- Ons kinderdagverblijf heeft vier verticale groepen, de Narcis, Margriet, Tulp en Klapproos.
- Per groep is er plaats voor maximaal twaalf kinderen in de leeftijd van nul tot vier jaar.
- Kinderen worden voor één, twee, drie, vier of vijf dagen geplaatst.
- Wij streven naar een evenwichtige leeftijdsopbouw en groepssamenstelling (verhouding jongens – meisjes).

- Ouders kunnen een groepsvoorkeur uitspreken. Of de wens uitgevoerd kan worden hangt af van of er plaats is in de betreffende groep.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Bij de inzet van de medewerkers hanteren wij de wettelijke norm pedagogische beroepskracht-kindratio. Op de websites van de kinderdagverblijven staan het aantal groepen, de maximale groepsgrootte en de leeftijdsopbouw van de groepen vermeld. (Zie ook www.1ratio.nl).

Vaste gezichtencriterium

Het hebben van vaste gezichten op een groep is een wettelijk vereiste binnen de kinderopvang. Als er volgens de beroepskracht-kindratio (BKR) twee medewerkers zijn vereist, dan zijn er maximaal twee vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder zijn dat er maximaal drie. We werken met een vast rooster. In de roosters zorgen wij ervoor dat er vaste gezichten worden ingezet. Indien wij tijdelijk geen vast gezicht in kunnen zetten door ziekte, verlof of vakantie dan zorgen wij dat dit niet langer dan vier weken zal zijn. Anders zorgen wij voor een vervangend vast gezicht op de groep. Als wij voor een kortere periode van het vaste gezichtencriterium afwijken, zullen wij de volgende stappen doorlopen:

- Stap 1: Nagaan of de afwezige vertrouwde beroepskracht/vaste gezicht vervangen kan worden door een andere vertrouwde beroepskracht/bekend gezicht.
- Stap 2: Nagaan of er een beroepskracht van de aangrenzende groep beschikbaar is.
- Stap 3: Nagaan of er een vaste invalkracht beschikbaar is.

Als er geen vast gezicht aanwezig kan zijn zorgen wij ervoor dat toch de emotionele veiligheid en stabiliteit op de groep geborgd wordt. We doen dit door ervoor te zorgen dat er altijd een andere vertrouwde medewerker of stagiaire aanwezig is die de kinderen goed kent. Indien mogelijk voegen we groepen samen zodat er met een vast gezicht van de aangrenzende groep gewerkt kan worden. Daarnaast zorgen we ervoor dat de kinderen het vertrouwde dagritme aangeboden krijgen. We zorgen er ook voor dat de invalkracht van informatie wordt voorzien over de groep. We doen dit naast een mondelinge overdracht ook door middel van een 'informatieflyer' die aanwezig is op de kinderdagverblijven. De informatieflyer informeert de invalkrachten over belangrijke zaken en rituelen van het kinderdagverblijf en bevat verwijzingen naar belangrijke kind specifieke informatie.

Stagiaires

We werken graag met stagiaires; we willen onze ervaring en kennis graag gebruiken om toekomstige pedagogisch medewerkers op te leiden. In het kort staan hier een aantal taken van stagiaires beschreven. Het volledige beleid staat beschreven in het BPV-plan en in het beleid taken en verantwoordelijkheden rond stagiaires.

- Handelt volgens de visie en het beleid van IJsterk Kinderdagverblijven;
- Heeft een open, enthousiaste en belangstellende (leer)houding naar ouders, kinderen en collega's;
- Doet mee aan taken binnen het kinderdagverblijf, zowel pedagogische,
- verzorgende als huishoudelijke taken;
- Heeft een representatieve houding: begroet ouders en kinderen;

- Houdt zich aan de regels en afspraken;
- Neemt verantwoordelijkheid voor eigen leerproces. Dat betekent o.a. op tijd de opdrachten inleveren en knelpunten op tijd melden bij de stagebegeleider en activiteiten bedenken en uitvoeren die helpen om de competenties alsnog te behalen;
- Een stagiaire mag nooit alleen zijn met de kinderen. Dit geldt voor zowel binnen als buiten het kinderdagverblijf. Daarnaast mag zij een aantal taken niet zelfstandig uitvoeren; bijvoorbeeld flessen klaarmaken, kinderen naar bed brengen, medicijnen geven. Dit wordt wel onder toezicht van de ervaren pedagogisch medewerker geoefend.

De stagebegeleider is verantwoordelijk voor het opleiden van de leerling in de beroepspraktijk en levert informatie over de voortgang van het leerproces aan de manager en opleiding. Zij voert, conform de richtlijnen van de opleiding, begeleidingsgesprekken, waarbij o.a. de BPV-opdrachten van de opleiding worden besproken als ook het functioneren op de groep. Zij draagt, samen met de manager, zorg voor de beoordelingen van het leerproces van de leerling en organiseert praktijktoetsen met de externe beoordelaar, conform de richtlijnen van de opleiding. Als een stagiaire in het tweede jaar van haar studie is en goede inzet, verantwoordelijkheid en overzicht op de groep heeft getoond, willen we haar graag de mogelijkheid bieden als inval te werken. Dit gaat in overleg met de stagebegeleider, de manager en de stagiaire zelf. Als de stagiaire als inval wordt ingezet, mag zij de dagelijkse overdracht met de ouders doen en alle zorgtaken voor die dag op zich nemen. Natuurlijk werkt zij die dag dan met een gediplomeerde pedagogische professional. Zolang de stagiaire nog in opleiding is, mag zij niet zelfstandig medicijnen toedienen. In dat geval geeft de ervaren pedagogisch professional een medicijn aan een kind. Goede stagiaires houden wij graag in huis, ook nadat zij hun opleiding hebben afgerond. Zij kennen de kinderen en de gang van zaken op het kinderdagverblijf, wat heel prettig is. Wij zijn er trots op fijne stagiaires te hebben opgeleid in ons vak. Hierdoor is ons team aangevuld met intern opgeleide mensen!

Extra dag(deel) opvang

Als ouders tijdelijk extra opvang af willen nemen en er voor de gewenste extra opvang (nog) geen plaats is op de vaste stam- of basisgroep van het betreffende kind, kan de extra opvang plaatsvinden in een andere groep. De extra opvang wordt achteraf in rekening gebracht, op het moment dat de servicedagen al zijn gezet.

Structurele opvang op een andere groep

Als ouders voor langere tijd extra opvang willen, bijvoorbeeld vanwege (tijdelijke) uitbreiding van werk, en er is geen plaats in de eigen stamgroep dan geven ouders hiervoor schriftelijk toestemming middels een aanvullende plaatsingsovereenkomst waarin afspraken gemaakt worden over de duur van de extra opvang in de andere groep.

Samenvoegen van stamgroepen

De groepen werken op kinderdagverblijf Westerdok onderling veel samen. Bij ons zijn alle pedagogisch professionals er voor alle kinderen. Door de onderlinge samenwerking kennen de kinderen ook de andere pedagogisch professionals.

De kinderdagverblijfgroepen Margriet en Narcis en de groepen Tulp en Klaproos voegen samen aan het begin van de dag, van 7.30 uur tot 8.00 uur, en aan het eind van de dag, van 18.00 uur tot 18.30 uur.

In de vakantieperiode, als er minder kinderen zijn, kan het voorkomen dat wij van 8.00 uur tot 9.00 uur ook samenvoegen met de buurgroep. Dit maken wij van tevoren kenbaar aan de ouders.

Situaties waarbij kinderen de stamgroep verlaten

In de onderstaande situaties verlaten kinderen hun stamgroep en maken gebruik van andere ruimtes of hebben te maken met andere pedagogische professionals. Hierbij wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Het aantal beroepskrachten blijft dan van kracht, toegepast op het totaal aanwezige kinderen. Kinderen worden in niet meer dan twee ruimtes per week opgevangen.

- Kinderdagverblijf Westerdok heeft vaak de deur open naar de buurgroep. De kinderen kunnen dan in de aangrenzende groep spelen. Bij deze situatie is de pedagogische professional van de groep waar het kind speelt verantwoordelijk voor de kinderen.
- Als er buiten wordt gespeeld op de buitenspeelplaats van het kinderdagverblijf. De groepen maken op hetzelfde tijdstip gebruik van de buitenruimte.
- Bij het spelen in de speelgang.
- Bij specifieke activiteiten, bijvoorbeeld met de kunstenares in de grote keuken of tijdens het bezoek van een muzikant van Memo.

4 ogen- en 4 oren beleid

Kinderdagverblijf Westerdok is een transparant pand met veel ramen. Wij hebben voortdurend zicht op elkaar. Een pedagogisch professional is nooit alleen in het pand met de kinderen. Zij opent en sluit met een collega pedagogisch professional. Aan de randen van de dag wordt het eerste en het laatste half uur samengevoegd met twee buurgroepen. Op ieder moment van de dag kunnen pedagogische professionals, de groepshulp en ouders naar binnen lopen. Ook hebben wij een open aanspreekcultuur. Daarin wijzen wij elkaar op eventueel ongewenst gedrag.

Calamiteiten

Kinderdagverblijf Westerdok opent om 7.30 uur. Op elke groep opent een pedagogisch professional. Het kinderdagverblijf sluit om 18.30 uur. Er zijn dan altijd twee pedagogisch professionals aanwezig, ook al zijn de kinderen van één groep al allemaal opgehaald. In geval van calamiteiten zijn er altijd minimaal twee volwassenen aanwezig. De manager zal in de meeste gevallen ook aanwezig zijn. Is de manager er niet, dan wordt ze gewaarschuwd door het personeel en is in 15 minuten aanwezig in het pand. Als de manager op vakantie is wordt er een achterwacht aangewezen. Dit is een collega-manager van IJsterk Kinderdagverblijven.

Tot slot

Dit pedagogisch beleid wordt eenmaal per jaar geëvalueerd met zowel de medewerkers als oudercommissie van kinderdagverblijf Westerdok. Bij aanpassingen zal de oudercommissie een adviesaanvraag hierover ontvangen.

Heeft u, als ouder, na het lezen van dit pedagogisch beleid nog vragen dan beantwoorden de manager en/ of pedagogisch professional(s) ze graag.

Namens het team wensen wij de kinderen en ouders een plezierige tijd toe bij kinderdagverblijf Westerdok!

*'Wat ik heel prettig vind is de kleinschaligheid, iedereen kent elkaar.
Goed vanuit de buurtfunctie. En er is echt hele fijne begeleiding'*
Annemarie (moeder van Lucas, Lennart, Stella en Julie)

BIJLAGE:

Drie-uurs regeling per 1 juli 2023

Binnen IJsterk kinderdagverblijven hebben een openstelling van 11 uur. Dit betekent dat wij volgens de drie uursregeling onze kinderdagverblijven drie uur per dag, per groep mogen afwijken van de beroepskracht-kindratio. (BKR)

Hieronder leest u hoe wij op kinderdagverblijf Westerdok afwijken van de BKR.

Ons rooster ziet er als volgt uit:

Diensten	Aantal medewerkers met deze dienst.	Bijzonderheden
7.30 - 16.30 uur	2	1 pp-er van de voor en 1 pp-er van de achter groepen.
8:00 -17:00 uur	2	"
8:45-17:45 uur	0	
9:00 -18:00 uur	2	"
9:30 -18:30 uur	2	"

De voorgroepen zijn gekoppeld en de achtergroepen zijn gekoppeld.

Conform dit rooster wijken wij op 4 momenten af van de BKR namelijk:

1. Tijdens pauzetijd tussen 13:00 -15:00 uur hebben alle medewerkers een half uur pauze, als er 2 medewerkers op de groep staan wijken wij 1 uur af. (2 pauzes van 0,5 uur) daarbij heeft maximaal de helft van het aantal beroepskrachten tegelijk pauze. Wij hebben voor deze tijd gekozen omdat er dan veel kinderen slapen en het daardoor rustiger is op de groep.
2. Aan het begin van de dag wijken wij tussen 7:30 uur en 9:30 uur ongeveer 1 uur af van de BKR.
3. Aan het eind van de dag wijken wij tussen 16:30 -18:30 uur ongeveer 1 uur af van de BKR.
4. Optioneel tijdens groepsoverleggen, wijken wij een half uur af indien daar nog ruimte voor is, doordat we aan het begin of eind van de dag minder afwijken dan 1 uur.

De precieze tijden van afwijking zijn afhankelijk van de tijdstippen waarop de kinderen gebracht en gehaald worden. Wij registreren de breng en haaltijden in Konnect. Wij evalueren ieder half jaar of de duur van de afwijking nog overeenkomt.

Aan het begin en eind van de dag worden groepen samengevoegd, zodat een medewerker niet alleen staat. De Margriet en de Narcis groep voegen dan samen en de Tulp en Klapproos voegen dan samen. De ouders brengen en halen de kinderen op deze groepen en zijn hieraan gewend waardoor het een veilige en herkenbare situatie voor de kinderen is. De kinderen en pedagogisch professionals van de andere groep zijn bekend. Er worden activiteiten aan tafel aangeboden maar kinderen mogen ook vrij spelen.